

AI houdt toezicht en doet het licht uit

Vlaardingen test privacyveilige FieldWatch om sportvelden te beheren

Voetbalvereniging CWO ligt midden in een Vlaardingse wijk waar twee kunstgrasvelden bewust zonder hekwerk zijn opgesteld. Dat levert veel extra gebruik op, maar ook fatbikes op het veld, omgetrokken doeltjes en schade aan het kunstgras. Vrijwilligers voelen zich steeds onveilig en de gemeente mist harde data om te bepalen of de openstelling nog verantwoord is. Daarom startte de gemeente een pilot met FieldWatch, een volledig AVGproof Almonitoringssysteem.

Auteur: Jeroen Poldermans

‘We willen gewoon weten wat er op onze velden gebeurt, maar dan wel volledig binnen de privacyregels’, zegt Stan Vrijenhoek, beleidsadviseur sport in Vlaardingen. ‘Daarom huren we FieldWatch nu een jaar als businesscase. De Alcamera’s anonimiseren alles al op de hardware zelf, waardoor we zonder privacyrisico’s precies kunnen zien hoe de velden worden gebruikt en belast. Pas dan kunnen we eerlijk beoordelen wat de openbare sportvelden ons opleveren of kosten.’

Van entertainment naar beheerinstrument
‘FieldWatch was eigenlijk een entertainment-tool, bedoeld om doelpunten automatisch te herkennen en vast te leggen’, vertelt Kor van der Bij, oprichter van FieldWatch. ‘Maar al snel werd duidelijk, mede dankzij de expertise van Antea Sport, dat sportclubs en gemeenten vooral behoefte hebben aan inzicht in beheer, onderhoud en bescherming.’ De focus verschoof naar kunstgrasbeheer, het voorkomen van vandalisme en het verbeteren van de veld-

belasting. Veel clubs gebruiken onbewust het hoofdveld aanzienlijk intensiever dan veld twee of drie. ‘Als die belasting met harde data inzichtelijk wordt gemaakt en gekoppeld aan onderhoudskosten en levensduur, verandert dat de manier waarop clubs en gemeenten naar hun velden kijken’, aldus Van der Bij.

Privacy-by-design

Het camerasysteem van FieldWatch registreert geen herkenbare personen. Beelden worden hardware-matig geblurd. Een persoon op het veld verschijnt als geanonimiseerde avatar. ‘Voor de gamers: denk aan Minecraft-poppetjes. Identificatie of herleiding tot individuen is onmogelijk’, legt Van der Bij uit. Deze privacy-by-designaanpak is essentieel, mede omdat FieldWatch deels in overheidshanden is en werkt met Europese en provinciale middelen. De anonimiteit is volgens Van der Bij de kracht van het systeem: ‘Ondanks volledige AVG-conformiteit kan FieldWatch gedetailleerde en betrouwbare data verzamelen over

FieldWatch-paal**Inspiratiesessie duurzaam veldbeheer**

Op 28 mei organiseert de BSNC (Brancheorganisatie Sport en Cultuurtechniek) een netwerk- en inspiratiesessie over duurzaam veldbeheer. Deelnemers krijgen de kans om in de praktijk kennis te maken met FieldWatch-technologie op het veld zelf.

gebruik, belasting en vandalisme.'

Die anonimiteit brengt enkele beperkingen met zich mee, maar die doen nauwelijks af aan de waarde van het systeem. 'We vinden het belangrijker om schade te voorkomen dan te weten wie de schade heeft veroorzaakt', aldus Van der Bij.

Wat het systeem meet

FieldWatch combineert realtime waarnemingen met technische veldspecificaties, zoals gebruiksnormen en de verwachte levensduur. Het systeem maakt inzichtelijk:

- de veldbelasting en veldbezetting,
- ongelijk gebruik van delen van het veld, bijvoorbeeld steeds dezelfde helft of hetzelfde doel,
- de effecten op levensduur en onderhoudskosten,
- afwijkingen, zoals fatbikes op het veld.

Op basis van deze gegevens genereert het systeem grafieken en prognoses, waaronder een inschatting van de resterende levensduur van de top laag. Gemeenten zien zo of een veld eerder aan vervanging toe is dan gepland. Een belangrijk onderdeel is de koppeling met de veldverlichting. FieldWatch detecteert of de verlichting onterecht brandt en stuurt daar automatisch meldingen over, vertelt Van der Bij: 'Het systeem kan bovendien onderscheid maken tussen trainingen, wedstrijden en informele bezetting en stemt de lichtintensiteit daarop af.'

'Geen flauw idee wat er op die velden gebeurt'

De directe aanleiding voor Vlaardingen om FieldWatch te testen, ligt bij het project Open Sportvelden. Daarbij werden enkele kunstgrasvelden bewust zonder hekwerk opengesteld om sport en beweging in de wijk te stimuleren. 'We denken dat het werkt, alhoewel we geen flauw idee hebben wat er op die velden gebeurt', zegt Vrijenhoek. 'Vrijwilligers durven vaak ook niet in te grijpen bij mogelijk misbruik, wat heel begrijpelijk is.'

De openstelling zorgde niet alleen voor extra gebruik, maar ook voor vandalisme, schade aan het kunstgras en een groeiend gevoel van onveiligheid onder vrijwilligers. Wekelijks stuurde de voorzitter van CWO de gemeente foto's van vernielingen. Tegelijkertijd ontbrak

objectief inzicht: de gemeente kreeg vooral meldingen van incidenten, zonder structurele data over gebruik en eventuele misstanden.

Traditionele camera is geen optie

'Een traditionele bewakingscamera is voor ons geen optie', zegt Vrijenhoek. In verband met de AVG-regels mag de gemeente geen regulier cameratoezicht inzetten op sportparken, nog los van de hoge kosten en het beheer dat daarbij komt kijken. Als beheerder wil je inzicht krijgen in gebruik, belasting en misbruik, zonder toezicht op personen. FieldWatch vult precies die ruimte, omdat het behalve een camera-systeem ook een datagedreven instrument is voor sportveldenbeheer.

Verwachtingsvolle pilots

Vlaardingen onderzoekt dit jaar of FieldWatch zich financieel kan terugverdienen. De verwachting is dat de winst in een optelsom van verbeteringen zit: minder vandalisme, gelijkmatiger veldgebruik, gericht onderhoud en lagere verlichtingskosten. 'Samen kan dat een terugverdientijd van drie tot vijf jaar opleveren', zegt Van der Bij. 'Daarna levert het systeem structureel geld op.'

'Met deze pilot willen we inzicht krijgen in de vraag of FieldWatch kan helpen de velden openbaar te houden, de bezetting beter te spreiden en het onderhoud slimmer aan te pakken', zegt Vrijenhoek. Als dat zo is, willen we onderzoeken of we dit breder in Vlaardingen kunnen implementeren!'

Parallel loopt een AI-pilot met zes gemeenten, waaronder Den Bosch en Arnhem, waarin op termijn ook de veldverlichting volledig wordt geautomatiseerd via API-koppelingen. Het licht wordt gedimd zodra een veld leegloopt en de wedstrijdverlichting wordt geactiveerd wanneer dat nodig is.

'Een persoon op het veld verschijnt als geanonimiseerde avatar'

Stan Vrijenhoek

Kor van der Bij

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!